

Směrnice pro posuzování holubů na výstavách ČSCH

Úvod

Směrnice upravuje posuzování holubů posuzovateli Českého svazu chovatelů (dále jen ČSCH) na všech stupních výstav pořádaných ČSCH. Tato směrnice vychází především z Řádu pro posuzovatele zvířat ČSCH schváleného ÚV ČSCH ze dne 27. 3. 2008 a jeho dodatku č.1 ze dne 15. 4. 2014. Ze členství ČSCH v Evropském svazu vyplývá i povinnost respektování reglementu Evropského svazu a přijímání jeho usnesení a doporučení orgánů. Zvláště pak zavádění osvědčených a zavedených systémů do našeho výstavnictví, zejména pokud jde o posuzování. Směrnice respektuje i naše podmínky ve výstavnictví a v praxi osvědčené přístupy v posuzování.

Základní povinnosti posuzovatele

Posuzovatel je povinen:

- 1) Dostavit se na výstavu v den a hodinu určenou pořadatelem, a to na základě uzavřené smlouvy s pořadatelem výstavy. V případě, že je před vlastním posuzováním prováděno školení, je posuzovatel povinen se ho zúčastnit, pokud je písemně k němu vyzván. Musí dodržovat pokyny vedoucího posuzovatele.
- 2) Uzavřít s pořadatelem výstav do 25 smluv na posuzování v jednom kalendářním roce a v jednom dni posoudit jen jednu výstavu.
- 3) V jednom dni posoudit jen jednu výstavu s maximálním počtem 100 holubů.
- 4) Vlastnit a plně respektovat platný Vzorník plemen holubů, který vydala nebo schválila ÚOK.
- 5) Při posuzování celkové kvality holuba se zaměřit na hlavní exteriérové plemenné znaky uváděné vzorníkem, které jsou typické pro dané plemeno. Respektuje důležitost plemenných znaků při posuzování tak, jak je uvádí příslušný vzorník.
- 6) Hodnocení všech jemu přidělených holubů provádí zcela objektivně a čestně.
- 7) Nesmí se nechat při posuzování ovlivnit případnou znalostí původu holubů, vystavovatele nebo pořadatelem.
- 8) Posouzení každého jemu přiděleného holuba provede vyčerpávajícím způsobem a dbá na úplnost vyplnění oceňovacího lístku, což potvrdí svým podpisem a razítkem. Je-li požádán, vyhotoví pro potřeby pořadatele výstavy soupis hodnocení jednotlivých holubů. Spolupracuje při vyhodnocování výstavních soutěží.
- 9) Pokud není na výstavě určen vedoucí posuzovatel (malé výstavy) a setká-li se s novým plemenem, či novým barevným a kresebným rázem, které nemá u nás platný vzorník, resp. není v něm uveden, neodkladně oznámí tuto skutečnost Komisi posuzovatelů dále jen (KS) současně s hlášením o posouzení
- 10) Po skončení posuzování vysvětlí ochotně a vhodným způsobem případné dotazy vystavovatelů k posouzení. Na požádání provede rámcové zhodnocení vystavených holubů.
- 11) Nesmí výstavu opustit, pokud nedokončil vyčerpávajícím způsobem posouzení všech jemu přidělených holubů.
- 12) Dodržuje pokyny, řády a směrnice vydané ÚV ČSCH, ÚOK a KS. Zvláště pak Řádem pro posuzovatele zvířat ČSCH ze dne 27. 3. 2008 a jeho dodatku č.1 ze dne 15. 4. 2014.

Metodické zásady posuzování

- 1) Výstava každého stupně představuje určitou soutěž vystavených holubů. Výběr nejvýše hodnocených holubů je nutné provádět zcela objektivně. Za tím účelem je nutné, aby posuzovatel před vlastním posuzováním prohlédl celé kolekce jemu přidělených holubů stejného plemena (barvy a kresby) a orientačně zvažil, ve kterých klecích se nachází nejkvalitnější jedinci. Ti by měli být bodově diferencováni od méně kvalitních.
- 2) Přístup ke klasifikaci holubů musí být na malých výstavách stejný jako na výstavách velkých např. speciálních nebo celostátních. Klasifikace holubů na malých výstavách nesmí být nadhodnocována, ať již z důvodů neobjektivních (osobní vztahy posuzovatele), či z důvodů nežádoucího povrchního přístupu k posouzení.
- 3) Klasifikační stupně musí rozlišovat skutečnou kvalitu vystavených holubů. Je nepřijatelné, aby posuzovatel, ve snaze zalíbit se pořadatelům či vystavovatelům, zahrnul většinu holubů do kategorie výborných nebo velmi dobrých jen proto, aby jeho výkon byl hodnocen pozitivně.
- 4) Hodnocení jednotlivých holubů klasifikací výborný a vynikající je možné udělit jen jedincům, kteří v charakteristických typických znacích pro dané plemeno splňují požadavky vzorníku.
- 5) U vzácných a méně rozšířených plemen v ČR je povinen posuzovatel, v případě neúplných znalostí o nich, použít při posuzování vzorník.
- 6) U plemen holubů, u kterých je v platném vzorníku v jeho textu uvedena hmotnost jedince, postupuje posuzovatel takto:
 - a) plemena holubů, u kterých je nedostatečná hmotnost uvedena v pozici výlukové vady, je povinen posuzovatel vážit všechny posuzované jedince tohoto plemene.
 - b) plemena holubů, u kterých je nedostatečná hmotnost uvedena v pozici vady, je povinen posuzovatel vážit pouze holuby, u kterých pojme podezření z nedostatečné hmotnosti.

Zásady klasifikace holubů

- 97 bodů vynikající - odpovídá současnému stavu šlechtění
- 96 bodů výborný - jedno doporučení
- 95 bodů velmi dobrý - dvě doporučení
- 94 bodů velmi dobrý - tři doporučení
- 93 bodů velmi dobrý - čtyři doporučení
- 92 bodů dobrý - jedna až dvě vady a několik doporučení
- 91 bodů dobrý - dvě až tři vady a několik doporučení
- 90 bodů dostatečný - dvě a více vad především v typologických znacích a početnější doporučení.

Posuzování mladých holubů

- 1) Za mladého holuba se považuje holub, který je vystaven v roce svého narození.
- 2) Je hodnocen stejnými hledisky, jakoby šlo o holuba staršího, resp. stejnými požadavky vzorníku, protože vzorníky nerozlišují posuzování starých a mladých holubů. Předpokládá se, že mladý holub je dostatečně vyvinutý, pokud jde o tělesné tvary, držení těla, postoj, volatost, či barvu a kresbu, a to tak, aby mohl být vystavován.
- 3) Pokud tomu tak není (neměl by být vystavován) obdrží klasifikaci - nehotový výletek - neoceněn.
- 4) Holubi mladší, tj. nedostatečně přepelichaní a nevyvinutí, budou hodnoceni klasifikací dle bodu 3) za předpokladu, že:
 - a) nemají dostatečně vyvinutou postavu a tělesné tvary, postoj a volatost atd. požadované pro dané plemeno
 - b) nemají přepelichaných více než 7 ručních letků
 - c) nejsou přepelichaní na krku, voleti a hlavě
 - d) mají neúplnou kresbu požadovanou pro dané plemeno (např. kresbu štítů, pruhů, hlavy ocasu).

Posuzování plemen holubů, která nemají platný vzorník vydaný ÚOK ČSCH

Setká-li se posuzovatel na výstavě pořádané organizacemi ČSCH s plemenem holubů, které nemá v rámci ČSCH vydaný platný vzorník, postupuje následovně:

- 1) Holuba neposoudí s tím, že na oceňovacím lístku uvede klasifikaci - neoceněn - není platný vzorník.
- 2) O této skutečnosti uvědomí vedoucího posuzovatele na výstavě, který má za povinnost oznámit Komisi posuzovatelů výskyt nového plemena bez platného vzorníku v ČR
- 3) Pokud na výstavě (malé výstavy) není vedoucí posuzovatel, uvede výskyt nového plemena posuzovatel sám, a to v hlášení o výstavě.

Posuzování neuvedených barevných a kresebných rázů daného plemene ve vzorníku

Pokud bude na výstavě vystaveno plemeno holubů v barevném a kresebném rázu ve vzorníku ČSCH neuvedeném, postupuje posuzovatel následovně:

- 1) Jedná-li se o barvu nebo kresbu nevyskytující se u jiného plemena holubů na oceňovacím lístku uvede klasifikaci - neoceněn - barva nebo kresba není uvedena v platném vzorníku.
- 2) Jedná-li se o barvu nebo kresbu vyskytující se u jiného plemena holubů, bude jedinec posouzen se zařazením do tzv. skupiny AOC.
- 3) O této skutečnosti uvědomí vedoucího posuzovatele na výstavě, který má za povinnost oznámit Komisi posuzovatelů výskyt nového barevného a kresebného rázu neuvedeného v platném vzorníku.
- 4) Pokud na výstavě (malé výstavy) není vedoucí posuzovatel, uvede výskyt nového barevného a kresebného rázu posuzovatel sám, a to v hlášení o výstavě.

Udělování cen

Na výstavách pořádaných organizacemi ČSCH a kluby se udělují ceny nad rámec bodového posouzení takto: Podle zadání pořadatele udělí počty a kategorie ocenění posuzovatel nebo skupina posuzovatelů se souhlasem vedoucího posuzovatele. Udělování ocenění je plně v kompetenci posuzovatelů.

Vady vylučující holuby z ocenění

Klasifikaci NEOCENĚN obdrží holubi, u kterých jsou zjištěny technické nedostatky a to:

- holub bez registračního kroužku
- holub nemá platný registrační kroužek
- holub s poškozeným nebo silně znečištěným kroužkem, jenž posuzovateli zabraňuje identifikaci holuba
- holub má starší kroužek, než je teoreticky možná doba jeho života (12 let)
- holub má dva registrační kroužky
- holub má vedle registračního kroužku ještě nesnímatelný poznávací kroužek nebo kroužek se jménem nebo adresou
- holub má registrační kroužek větší velikosti, než předepisuje vzorník a jde-li mu tento z nohy stáhnout, menší velikost je tolerována, jen za předpokladu že není na újmu holubovi

- holub silně zahmyzen
- holub silně rozpeřen nesplňující výstavní podmínky
- holub zjevně nemocen
- holub jeví známky zranění
- holub bez výstavní kondice

Klasifikaci - VÝLUKA - obdrží holubi, u kterých jsou zjištěny a to ve zcela jednoznačném rozsahu, dále uvedené vady:

- nestandardní holub (zcela neodpovídá plemenným znakům)
- zřejmý meziplemenný kříženec
- špatně nebo nedostatečně vyvinutý holub
- holub se zřejmými deformacemi kostry, zejména hrudní kosti do tvaru S, mírné pokrivení bude postiženo odpovídajícím oceněním
- holub s hrubými vadami postojce a držení těla
- holub s postojem do X nebo O, či s vybočeným postojem
- holub s deformacemi prstů nebo s plovacími blánami (mezi prsty)
- holub s chybějícími drápkami
- předchozí 3 vady nejsou u holubů se silně vyvinutými rousy pokládány za vadu
- holub s deformovaným zobákem
- absolutně nekrytá záda (nutno odlišně posoudit u plemen s dlouhým opeřením)
- holub s nesloženými či svěšenými křídly, holub s děleným peřím
- holub s ocasem neseným nakřivo
- holub s nesloženými rýdovacími pery v ocase
- holub s děleným ocasem (bez tukové žlázy)
- holub se stříškovitým ocasem (pokud není předepsán vzorníkem)
- bílé ruční letky mezi barevnými a naopak (tzv. "míchané" letky), pokud nejsou plemenným znakem
- více než 11 a méně než 9 ručních letek v jednom nebo v obou křídlech
- méně než 12 rýdovacích per v ocase (více je možné jen u plemen, kde tak určuje vzorník)
- holub s jinak zbarvenou duhovkou než předepisuje vzorník
- holub s tzv. „trženými očima“ ve velkém rozsahu (malé skvrny posoudit dle rozsahu)
- holub se změněným tvarem zorniček
- volatost u nevolatých plemen
- holub s nedovolenou úpravou peří s cílem oklamat posuzovatele a to barvením, lepením, viditelným vystřiháním nebo vytržením
- holub, který nesplňuje váhový limit daný platným vzorníkem u plemen, kde váhový limit považujeme za vadu výlukovou

Povinnosti a práva vedoucích posuzovatelů na výstavách ČSCH

- 1) Před zahájením posuzování zkontrolovat včasný příchod všech posuzovatelů na výstavu, kteří byli delegováni nebo mají uzavřené smlouvy na posuzování. Podle potřeby se seznámí se smlouvami.
- 2) Před začátkem posuzování si vyžádají od pořadatele výstavy soupis vystavených holubů podle plemen, barev či kreseb.
- 3) Provedou rozpis počtů holubů pro jednotlivé posuzovatele zúčastněné posuzování tak, že každému napíší čísla klecí či voliér, které bude konkrétní posuzovatel hodnotit. Přitom přihlíží k odbornosti či specializaci posuzovatelů.
- 4) Ověří, zda některý z posuzovatelů není současně vystavovatelem. Jestliže tomu tak je, nesmí mu přidělit k posouzení jeho holuby.
- 5) Vyžádá si od výstavního výboru informaci - kolik čestných, vítězných či dalších cen je pro vystavené holuby určeno. Podle této informace rozhodne, kolik uvedených cen mohou jednotliví posuzovatelé navrhnout.
- 6) Podle významu výstavy (zejména u výstav speciálních a celostátních) doporučí zásadní kritéria pro přístup k posouzení jednotlivých plemen či jejich rázů, resp. zdůrazní žádoucí priority posouzení v souladu s platným vzorníkem.
- 7) Během posuzování provádí průběžně kontrolu kvality posuzování přítomnými posuzovateli, poskytuje jednoznačná stanoviska v případě vzniklých sporných problémů, odpovídá na dotazy posuzovatelů týkajících se např. anatomických vad nebo příznaků chorob, dále k výlukovým vadám, pokud nejsou zcela jednoznačné.
- 8) Potvrzuje svým podpisem na oceňovacím lístku správnost udělení nejvyšších ocenění, zejména čestných a vítězných cen a šampiónů.
- 9) Spolupracuje s výstavním výborem při vyhodnocování výstavních soutěží, např. nejlepších kolekcí, nejlepších holubů výstavy a nejlepších jedinců navržených na nejvyšší ceny. Bez jeho podpisu nesmí být tyto ceny uděleny.
- 10) V případě zjištění, že je vystaven holub se zjevnými příznaky choroby či velmi špatné výstavní kondicí (např. vyhublost, průjem, silné načepýření, poranění apod.), požádá výstavní výbor, aby zajistil vyjmutí holuba z výstavy.
- 11) Řeší neodkladně během a po skončení posuzování vzniklé nedostatky v posouzení.
- 12) Nesmí opustit výstavu před celkovým dokončením posuzování, tj. po provedeném vyvěšení oceňovacích lístků a všech dalších náležitostí shora uvedených.

- 13) Potvrdí ostatním posuzovatelům jejich výkon a cestovní náležitosti k provedení vyúčtování, a to až po řádném dokončení posuzování.
- 14) Má povinnost oznámit Komisi posuzovatelů výskyt nového plemena na výstavě nebo nového dosud neuvedeného barevného a kresebného rázu, které nejsou uvedeny v našich vzornících.
- 15) Po skončení posuzování provede na požádání výstavního výboru stručné zhodnocení vystavených holubů s uvedením vad a předností v členění podle plemen a jejich rázů.
- 16) Ve svém hlášení podle platné směrnice uvede jména posuzovatelů, kterým na konkrétní výstavě dělal vedoucího a uvede jmenovitě stručné zhodnocení jejich výkonu.

Pavel Wieder, v. r.
předseda ÚOK chovatelů holubů

Jiří Holář, v. r.
předseda komise posuzovatelů

Směrnice byla schválena ÚOK chovatelů holubů a Shromážděním sboru posuzovatelů holubů dne 24. března 2012 a tímto dnem vstupuje v platnost.